

stuk **1651** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 1 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met

- 1° de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987, gewijzigd door het protocol van 24 juni 2009,
- 2° het protocol tot wijziging van de overeenkomst vermeld onder 1°, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemeen kader

1.1. De strijd tegen de belastingparadijzen en de schadelijke belastingpraktijken

In 1996 constateerden de lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de noodzaak van toezicht op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. Als de toenemende mobiliteit van kapitalen een onbetwistbare rol heeft gespeeld in de economische groei, heeft zij immers ook de belastingstelsels van de verschillende staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Deze toestand zorgde voor een verstoring van het evenwicht op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De lidstaten belastten de OESO er dan ook mee om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria zijn vastgelegd die kenmerkend zijn voor belastingparadijzen en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op een gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingdiensten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffendere aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

In 2000 verklaarde het Comité voor Fiscale Zaken van de OESO dat alle lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens moesten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die de lidstaten (en de staten die het statuut van waarnemer hebben) namen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover de OESO in 2003 en 2007 rapporten publiceerde.

1.2. Opbouw van het internationale proces met focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2002 werkte het ‘Global Forum’ inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen een modelverdragstekst uit die beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Global Forum pleit voor het sluiten van overeenkomsten conform de beginselen die in dat modelverdrag zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die de landen die actief zijn in het Forum, maakten.

Als gevolg van die acties werd tevens een paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 van de OESO-modeltekst. Op grond van dat artikel 26 is een staat in principe niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die ingevolge zijn wetgeving niet kunnen worden verkregen. De nieuwe paragraaf 5 wijkt af van dit beginsel en laat een staat niet toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een

bank. Samen met Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland maakte België voorbehoud bij deze nieuwe bepaling.

1.3. De aansluiting van België bij het internationale proces

België aanvaardde om in het dubbelbelastingverdrag met de Verenigde Staten (VS), dat het op 27 november 2006 ondertekende, een bepaling op te nemen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5. De wet van 3 juni 2007 houdende goedkeuring van die overeenkomst staat toe dat de Belgische administratie, in afwijking van artikel 318 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB), een belasting vestigt ten laste van een Belgische belastingplichtige op grond van inlichtingen die de Amerikaanse administratie heeft ingewonnen bij een Amerikaanse bank.

Onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst met de VS heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties zoals de OESO, de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijkaardig was aan die overeengekomen met de VS. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van verdragspartners gevolgd. In de versie van 2008 van het OESO-modelverdrag heeft België bovendien vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België sloot zich in maart 2009 volledig aan bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die binnen de OESO werden uitgewerkt.

1.4. Versnelling van het proces

De Groep van de twintig belangrijkste economieën (G20) bevestigde op 2 april 2009 de nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken en dreigde met sancties tegen de staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij het OESO-model. De staten die deel uitmaken van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, werden over drie lijsten verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van het OESO-model. België stond op de 'grijze' lijst van landen die het model nog niet op een voldoende manier gebruiken.

Teneinde van de zogenaamde grijze lijst te verdwijnen, voerde België sinds maart 2009 zijn inspanningen op om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken. Dankzij die inspanningen ondertekende België op zeer korte tijd twaalf overeenkomsten, waaronder het voorliggende protocol met het Verenigd Koninkrijk, die voorzien in een administratieve bijstand volgens de eisen van het OESO-model. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de 'witte lijst' met staten die het model van de OESO reeds wezenlijk gebruiken.

Sinds 2009 heeft België een veertigtal nieuwe dubbelbelastingverdragen, protocollen en specifieke akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen (Tax Information Exchange Agreements, TIEA's) ondertekend om de uitwisseling van bankgegevens mogelijk te maken.

Dit brengt het totaal op ongeveer negentig dubbelbelastingverdragen waarin bepalingen zijn opgenomen die voorzien in de uitwisseling van inlichtingen.

1.5. De beleidsmatige en juridische context in de Europese Unie

Op het vlak van de administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden, heeft de Raad van de Europese Unie (EU) twee richtlijnen aangenomen.

Richtlijn 77/799/EEG van 19 december 1977, die betrekking heeft op de wederzijdse bijstand tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het vlak van de directe belastingen, bepaalt in principe dat de lidstaten verplicht zijn om alle inlichtingen uit te wisselen die hen van nut kunnen zijn voor een juiste vaststelling van de belastingschuld op het gebied van de belastingen naar het inkomen en het vermogen. Die verplichting geldt evenwel slechts voor de lidstaten wanneer de inlichtingen waarvan de mededeling wordt gevraagd, kunnen worden verkregen op grond van hun binnenlandse wetgeving. Richtlijn 77/799/EEG is momenteel aan herziening toe. Op 2 februari 2009 stelde de Europese Commissie een ontwerp van richtlijn voor om de geldende richtlijn te vervangen en er tegelijkertijd het OESO-model in op te nemen. Haar voorstel werd intussen goedgekeurd en de nieuwe richtlijn zal op 1 januari 2013 in werking treden. Deze richtlijn somt alle inkomsten en vermogensbestanddelen op die vallen onder een automatische gegevensuitwisseling. De EU-lidstaten zullen zich niet langer kunnen verschuilen achter hun bankgeheim om te weigeren gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de ‘Spaarrichtlijn’). Het doel van die richtlijn is te verzekeren dat de intrest die in een lidstaat wordt toegekend aan uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn en die hun fiscale woonplaats in een andere lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het intern recht van laatstgenoemde lidstaat wordt belast. De richtlijn raadt aan om daartoe een beroep te doen op de automatische uitwisseling van inlichtingen.

De Europese Commissie nam op 28 april 2009 een mededeling aan waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die de lidstaten moeten nemen ter bevordering van goed bestuur in belastingzaken. Die maatregelen hebben betrekking op het verbeteren van transparantie en de uitwisseling van inlichtingen en het voortgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken.

Het blijft dus noodzakelijk dat België met de andere EU-lidstaten een akkoord sluit inzake de uitwisseling van inlichtingen in belastingzaken, uitgebreid tot bankgegevens, zodra dat zulk akkoord elke categorie van belastingen, van inkomsten en van belastingplichtigen behelst, en dat het snel kan worden toegepast.

1.6. De beleidsmatige en juridische context in België qua uitwisselen van inlichtingen

De federale overheid had de voorbije jaren de intentie om de oneigenlijke gewestbelastingen binnen de werkingssfeer van artikel 26 van het basisverdrag van 1987 te brengen, maar enkel voor zover de federale overheid nog altijd instaat voor de inning ervan. Buiten de werkingssfeer van dit artikel 26, dat door het protocol van 2009 vervangen wordt, zouden dan de oneigenlijke gewestbelastingen vallen, waarvan een gewest de inning al heeft overgenomen, of de eigenlijke gewestbelastingen. De federale overheid koos voor die aanpak om haar controleopdracht in de best mogelijke omstandigheden te kunnen vervullen. Uitgaande van die focus, heeft de federale overheid de voorliggende verdragsteksten onderhandeld en ondertekend, zonder de medewerking van de gemeenschappen en de gewesten.

Een reeks adviezen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, in 2010 verstrekt aan de federale overheid, heeft echter gesteld dat indien in het protocol of avenant gewag wordt gemaakt van “belastingen van elke soort en benaming, die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten”, deze bepaling niet alleen beperkt is tot federale belastingen of oneigenlijke gewestbelastingen die nog altijd door de federale overheid worden geïnd. Deze bepaling kan volgens de Raad van State eveneens slaan op deelstaatbelastingen die door de deelstaten zelf worden geïnd.

2. De dubbelbelastingverdragen tussen België en het Verenigd Koninkrijk

Op 29 augustus 1967 ondertekenden België en het Verenigd Koninkrijk een overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van andere belastingaangelegenheden.

In 1972 besloten de beide partijen de bestaande overeenkomst reeds te herzien. De aanleiding daartoe was de hervorming van de Britse vennootschapsbelasting waardoor in 1973 een stelsel van verrekening van de vennootschapsbelasting met de belasting van de aandeelhouder werd ingevoerd. De belastingheffing van dividenden was het grootste probleem, waarvoor de onderhandelaars slechts na verschillende gespreksrondes een oplossing vonden. Op uitdrukkelijk verzoek van het Verenigd Koninkrijk streefden de partijen ook naar een regeling inzake de belastingheffing van inkomsten uit werkzaamheden met betrekking tot de exploratie en de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van het continentaal plat. In plaats van de bestaande overeenkomst aan te passen, gaven de verdragspartijen de voorkeur aan een volledig nieuwe overeenkomst, waarbij de in 1977 herziene modelverdragstekst van de OESO zoveel mogelijk als leidraad zou dienen.

De overeenkomst werd ondertekend op 1 juni 1987 en is op 21 oktober 1989 in werking getreden. Wat de bronbelasting betreft, wordt de overeenkomst toegepast vanaf 1 januari 1990. Voor andere belastingen is 31 december 1990 de datum van toepassing.

3. Het ontstaan van het protocol

In maart 2005 vonden reeds onderhandelingen plaats tot wijziging van de overeenkomst van 1987. Die onderhandelingen werden opgeschort, omdat België niet akkoord kon gaan met het Britse voorstel om in artikel 13 inzake vermogenswinsten een clause toe te voegen die een overeenkomstsluitende staat zou toelaten de meerwaarde te belasten die een inwoner van de andere staat zou realiseren. Een soortgelijke clause zou immers in strijd zijn met het Belgische beleid en een gevaarlijk precedent betekenen voor toekomstige bilaterale onderhandelingen. Bovendien zou de clause het Belgische imago kunnen beschadigen tegenover potentiële investeerders.

Op verzoek van de federale overheid vonden nieuwe onderhandelingen plaats van 16 tot 19 maart 2009 in Brussel. België en het Verenigd Koninkrijk wensten opnieuw te onderhandelen teneinde de problemen op te lossen die zich voordeden bij de toepassing van sommige bepalingen van de overeenkomst van 1987 en om rekening te houden met de evolutie in de regelgeving en in het verdragsbeleid van beide landen. De onderhandelingen werden succesvol afgerond met de parafering van de ontwerptekst.

4. Inhoud van het protocol

Het protocol wijzigt en actualiseert de meeste artikelen van de overeenkomst van 1987. De amendementen actualiseren de overeenkomst van 1987. Meer bepaald wijzigt het de artikelen die betrekking hebben op de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, de uitdrukking ‘inwoner van een overeenkomstsluitende staat’ (om duidelijk te maken dat pensioenstelsel en organisaties zonder winstbejag worden beschouwd als ‘inwoner’), zee- en luchtvaart, dividenden, intrest, vennootschapsleiding, pensioenen, overheidsdiensten en uitwisseling van gegevens.

Het protocol streeft ernaar om op een zo evenwichtig mogelijke wijze de problemen inzake dubbele belasting op te lossen en om de samenwerking tussen de belastingadministraties van beide landen uit te breiden. De bepalingen van het protocol zijn in zeer ruime mate gebaseerd op de bepalingen van de OESO-modelverdragstekst. Het protocol kan bijdragen tot de ontwikkeling van de economische betrekkingen en van de administratieve samenwerking tussen België en het Verenigd Koninkrijk.

5. Belang voor Vlaanderen

De protocollen en avenanten tot wijziging van dubbelbelastingverdragen handelen over het geheel van gewestbelastingen, dit wil zeggen zowel die welke zijn vermeld in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, als die welke de gewesten heffen op grond van de fiscale autonomie die artikel 170, §2, van de Grondwet hen toekent. Vermits er in artikel 1 van het protocol sprake is van “belastingen van elke soort en benaming”, behoren ook de belastingen die worden geheven door de gemeenschappen op basis van de grondwettelijke autonomie inzake fiscaliteit daartoe.

Voor de vestiging van sommige belastingen die de gewesten zelf heffen, zou het nodig kunnen zijn inlichtingen van andere staten te verkrijgen.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Het protocol telt 21 (XXI) artikelen.

De nieuwe bepalingen van artikel I inzake belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, zijn in overeenstemming met artikel 2 van het OESO-modelverdrag. Zij wijken inhoudelijk niet af van artikel 2 van de overeenkomst van 1987.

Artikel II vervangt in artikel 3 van de overeenkomst in paragraaf 1 de punten i) en j), en voegt punt l) toe. Het betreft de definitie van ‘internationaal verkeer’, waarin ook het vervoer over de weg of per spoor in aanmerking komt voor de belastingheffing van de beloning van personeel dat een dienstbetrekking uitoefent aan boord van die voertuigen, en ‘bevoegde autoriteit’. Voor België is dat de minister van Financiën of zijn/haar vertegenwoordiger.

De toegevoegde subparagraaf definieert ‘pensioenstelsel’ als elk plan, stelsel, fonds, trust of andere regeling die in een overeenkomstsluitende staat is gevestigd voor zover het pensioenuitkeringen beheert of verschaft of inkomsten verwerft ten voordele van een of meer soortgelijke regelingen, en op voorwaarde dat het wat België betreft, een naar Belgisch recht opgerichte entiteit is die wordt gereguleerd door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) of die is geregistreerd bij de Belgische belastingadministratie.

Artikel III vervangt paragraaf 1 van artikel 4 die omschrijft wat men moet verstaan onder ‘inwoner van een overeenkomstsluitende staat’, namelijk iedere persoon die ingevolge de wetgeving van die staat er aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of oprichting of een andere soortgelijke omstandigheid. De achterhaalde vermelding dat België personenvennootschappen de keuze laat om hun winst te onderwerpen aan de personenbelasting, is weggelaten.

In de toegevoegde paragraaf 5 staat dat de uitdrukking ‘inwoner van een overeenkomstsluitende staat’ het volgende omvat: een pensioenstelsel dat in die staat is opgericht en een organisatie zonder winstbejag die uitsluitend is opgericht en werkzaam is voor godsdienstige, liefdadige, wetenschappelijke, culturele of opvoedkundige doeleinden. Voor de toepassing van de overeenkomst beschouwt het merendeel van de staten, waaronder België, die instellingen als inwoners, zelfs wanneer specifieke bepalingen in die zin ontbreken.

Artikel IV vervangt artikel 8 van de overeenkomst, dat handelt over zeevaart en luchtvaart. De nieuwe tekst bepaalt dat winst die een onderneming van een overeenkomstsluitende staat boekt uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer, slechts in die staat belastbaar is. Die bepaling is ook van toepassing op winst verkregen uit de deelneming in een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam. Het nieuwe artikel kent de uitsluitende heffingsbevoegdheid toe

aan de woonstaat van de onderneming en niet langer aan de staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming zich bevindt. De paragraaf met betrekking tot de scheepvaart op stromen, rivieren, kanalen en meren en die van toepassing is op het vervoer dat een onderneming uit een land verricht tussen twee in het andere landen gelegen punten, is opgeheven. Voortaan is artikel 7 van de overeenkomst inzake ondernemingswinst van toepassing op de winst die voortvloeit uit de binnenscheepvaart.

Artikel V wijzigt artikel 10 van de overeenkomst inzake de belasting van dividenden. In principe worden personen die een dividend ontvangen, belast in de staat waarin zij wonen, maar die dividenden kunnen ook worden belast in de staat waar de betrokken vennootschap is gevestigd.

De nieuwe paragraaf 2 behoudt het maximum belastingtarief van 10% voor de dividenden. De nieuwe paragraaf 3 bevestigt de regeling van vrijstelling aan de bron die is voorzien in de EU-richtlijn betreffende de gemeenschappelijke regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten. Deze paragraaf voorziet ook in een vrijstelling voor dividenden die worden toegekend aan een ‘pensioenstelsel’ zoals omschreven in de overeenkomst, op voorwaarde dat de dividenden niet voortkomen uit de uitoefening van een bedrijf door het ‘pensioenstelsel’ of door een afhankelijke onderneming.

De nieuwe paragraaf 4 van artikel 10 wijkt af van de vrijstelling en van het verminderd tarief van 10% voor dividenden die een entiteit betaalt uit inkomsten of meerwaarden die rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomen uit onroerende goederen wanneer de woonstaat van die entiteit die onroerende inkomsten vrijstelt in hoofde van de entiteit en de entiteit jaarlijks meer dan 50% van die onroerende inkomsten uitkeert. De dividenden die een entiteit die inwoner is van een overeenkomstsluitende staat, betaalt aan een inwoner van de andere staat, mogen in de bronstaat worden belast tegen een maximaal tarief van 15%. Voor België betreft het dividenden die worden betaald door een Belgische Beleggingsvennootschap met Vast Kapitaal (BEVAK). De dividenden die die entiteiten betalen, zijn evenwel vrijgesteld wanneer zij worden toegekend aan een ‘pensioenstelsel’.

De nieuwe paragraaf 5 geeft een ruime definitie van ‘dividenden’ die slaat op elk inkomen dat door de wetgeving van de bronstaat wordt onderworpen aan dezelfde fiscale behandeling als een inkomen uit aandelen. Voor België beoogt ‘dividenden’ de inkomsten die zijn omschreven in artikel 18 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, waaronder begrepen de intrest van voorschotten.

De nieuwe paragraaf 8 strekt ertoe de vrijstellingen en verminderingen van de bronheffingen te weigeren wanneer het creëren of het overdragen van de aandelen uit hoofde waarvan de dividenden zijn betaald, is gebeurd met als voornaamste doelstelling die verminderingen of vrijstellingen te verkrijgen.

Artikel VI betreft de vervanging van artikel 11 over intresten. Daarvoor geldt hetzelfde principe als voor dividenden.

De nieuwe paragraaf 2 vervangt het maximale belastingtarief van 15% door een maximaal belastingtarief van 10% voor de intrest die niet is vrijgesteld ingevolge paragraaf 3.

De nieuwe paragraaf 3 voorziet in een vrijstelling voor:

- intrest betaald uit hoofde van een lening die is toegestaan of een krediet dat is verleend door een onderneming aan een andere onderneming;
- intrest betaald aan een ‘pensioenstelsel’ op voorwaarde dat de intrest niet afkomstig is uit het uitoefenen van een bedrijf door het ‘pensioenstelsel’ of door een afhankelijke onderneming;
- intrest betaald aan de andere overeenkomstsluitende staat, een van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan of aan een openbare entiteit.

De toegevoegde paragraaf 8 betreft de weigering van de vrijstelling en de vermindering van de bronheffingen.

Intrest die een dochteronderneming die inwoner is van een EU-lidstaat, betaalt aan haar moedermaatschappij, mag ingevolge de EU-wetgeving door die staat niet anders worden behandeld naargelang de moedermaatschappij inwoner is van die staat of van een andere EU-lidstaat. De bepalingen van paragraaf 7 die zulke discriminatie toelaten, werden dus opgeheven.

Artikel VII wijzigt paragraaf 1 van artikel 12 over royalty's en voegt in dat artikel twee paragrafen toe. De overeenkomst heeft voortaan enkel betrekking op royalty's die afkomstig zijn uit een overeenkomstsluitende staat, waarvan de gerechtigde een inwoner van de andere staat is. De verdragsbepalingen zijn niet langer van toepassing op royalty's die afkomstig zijn uit een derde staat. Deze wijziging maakt een einde aan de incoherentie in de overeenkomst.

De nieuwe paragraaf 5 definieert de bron van de royalty's in overeenstemming met de Belgische verdragspraktijk. Deze paragraaf stelt dat royalty's worden geacht uit een overeenkomstsluitende staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die staat zelf is of een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die staat. Op die regel is er een uitzondering voor schuldenaars van royalty's die in een staat een vaste inrichting of een vaste basis hebben.

De toegevoegde paragraaf 6 sluit belastingvermindering of -vrijstelling uit, indien de begunstigde voordeel wilde halen uit de verdragsbepaling.

Artikel VIII bepaalt dat paragraaf 3 van artikel 13 over vermogenswinst wordt vervangen. De nieuwe paragraaf kent de uitsluitende heffingsbevoegdheid van voordelen, die zijn verbonden aan de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal vervoer, toe aan de woonstaat van de vervoersonderneming. Voordelen die een onderneming van een overeenkomstsluitende staat verkreeg uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie ervan worden gebruikt, zijn slechts in die staat belastbaar.

Artikel IX wijzigt de paragrafen 3 en 4 van artikel 15 over niet-zelfstandige beroepen. Paragraaf 3 stelt dat beloningen uit een dienstbetrekking op een schip, een luchtvaartuig of een spoor- of wegvervoertuig slechts belastbaar zijn in de woonstaat van de betrokken persoon. Deze bepaling wil enerzijds een einde maken aan de vroegere dubbele vrijstelling en anderzijds dezelfde regel toepassen voor de inkomsten uit een dienstbetrekking die in internationaal verkeer wordt uitgeoefend aan boord van spoor- of wegvoertuigen als voor de inkomsten uit een dienstbetrekking die in internationaal verkeer wordt uitgeoefend aan boord van schepen of luchtvaartuigen.

De nieuwe paragraaf 4 bevestigt uitdrukkelijk de commentaar bij artikel 15 van het OESO-modelverdrag betreffende de criteria die het mogelijk maken om vast te stellen in welke staat een dienstbetrekking wordt uitgeoefend. Dat gebeurt op de plaats waar de werknemer fysiek aanwezig is wanneer hij de diensten verleent waarvoor hij wordt beloond.

Artikel X vervangt artikel 16 van de overeenkomst, dat als titel 'Vennootschapsleiding' krijgt in plaats van 'Tantièmes'. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke beloningen mogen worden belast in de staat waar een vennootschap is gevestigd. Beloningen verkregen voor de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van leidinggevende of technische aard mogen worden belast overeenkomstig de regels voorzien in artikel 15 inzake niet-zelfstandige beroepen. Beloningen die een vennoot van een Belgische vennootschap verkrijgt, worden eveneens belast overeenkomstig de regels van artikel 15.

Artikel XI wijzigt artikel 18, dat handelt over pensioenen. Die pensioenen en andere soortgelijke beloningen die afkomstig zijn uit een overeenkomstsluitende staat, zijn in principe enkel in die staat belastbaar. Met uitzondering van overheidspensioenen die aan bod komen in artikel 19, beoogt men alle pensioenen en andere soortgelijke beloningen, met inbegrip van die welke niet worden betaald ten gevolge van een vroegere dienstbetrekking. De belastingheffing van pensioenen en andere soortgelijke beloningen is dus gewijzigd. Zij mogen immers uitsluitend worden belast in de woonstaat van de gerechtigde. Om te vermijden dat de belastingregeling wordt gewijzigd van personen die voor de inwerkingtreding van het protocol met pensioen zijn gegaan, blijven de pensioenen en andere soortgelijke beloningen die aan die personen worden betaald, verder belast in hun woonstaat.

Artikel XII zorgt voor de volledige vervanging van artikel 19 inzake overheidsfuncties door de tekst van het desbetreffende artikel van het OESO-modelverdrag. Daarbij hield men rekening met de verworvenheden van de permanente inwoners en werd de uitzondering waarin het modelverdrag voorziet, niet opgenomen. De overheidsbeloningen betaald aan een permanente inwoner, blijven dus verder belastbaar in de staat die zijn diensten beloont.

Artikel XIII brengt kleine wijzigingen aan in artikel 21 over werkzaamheden buitengaats. In paragraaf 1 is dat het geval opdat ook de exploitatie van natuurlijke rijkdommen zoals de wind, die geen natuurlijke rijkdommen zijn die uit de zeebodem of de ondergrond komen, gevat worden. In de praktijk beoogt deze bepaling de windmolenparken in de Noordzee. Door die bepaling kan een onderneming van een overeenkomstsluitende staat die in de andere staat buitengaatse onderhoudswerkzaamheden uitoefent ten behoeve van de onderneming die de windmolens exploiteert, worden geacht een vaste inrichting in die andere staat te hebben.

De nieuwe paragraaf 3 kent de uitsluitende heffingsbevoegdheid van de winst die verband houdt met het vervoer dat een schip of luchtvaartuig verricht in het kader van buitengaatse werkzaamheden, van de winst die voortkomt uit de exploitatie van sleepboten, duwbotten of kettingsleepboten in verband met die werkzaamheden, toe aan de woonstaat van de onderneming die de vervoermiddelen exploiteert en niet langer aan de staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

De nieuwe paragraaf 5, (b), van artikel 21 kent aan de woonstaat van de gerechtigde de heffingsbevoegdheid toe van beloningen die verband houden met een dienstbetrekking die via buitengaatse werkzaamheden wordt uitgeoefend aan boord van bovenvermelde schepen, luchtvaartuigen en andere boten.

Artikel XIV voegt drie paragrafen toe aan artikel 22 over andere inkomsten.

De nieuwe paragraaf 3 stelt de staat waaruit de inkomsten afkomstig zijn in de mogelijkheid om die inkomsten te belasten wanneer de woonstaat ze niet daadwerkelijk belast.

De nieuwe paragraaf 4 heeft tot doel een regeling te treffen voor de problemen met betrekking tot inkomsten die voortkwamen uit bepaalde niet-traditionele financiële instrumenten. Beide partijen krijgen de toelating om, overeenkomstig hun nationale wetgeving, belastingen te heffen van dat gedeelte van het inkomen dat uitgaat boven het inkomen dat zou zijn overeengekomen tussen onafhankelijke partijen.

De nieuwe paragraaf 5 strekt ertoe de vrijstelling van de bronheffing te weigeren wanneer de persoon voordeel haalt uit de verdragsbepaling.

Artikel XV vervangt twee paragrafen van artikel 23 over het vermijden van dubbele belasting.

Paragraaf 2 beschrijft op welke wijze dubbele belasting in België wordt vermeden.

Paragraaf 3 omschrijft de bron van de inkomst op een geschiktere wijze voor de toepassing van het verrekeningsstelsel dat het Verenigd Koninkrijk toepast.

De nieuwe paragraaf 4 is een antimisbruikmaatregel die vrijstellingen en verrekeningen van belastingen weigert.

Het Verenigd Koninkrijk zal de dubbele belasting op dividenden opheffen wanneer de wet die voorziet in belastingvrijstelling van bepaalde buitenlandse dividenden in werking treedt.

Artikel XVI vervangt paragraaf 5 van artikel 24 over non-discriminatie. Intrest, royalty's en andere uitgaven die een onderneming van de ene staat betaalt aan een inwoner van de andere staat, worden bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht als wanneer zij aan een inwoner van de eerstgenoemde staat zouden zijn betaald. Op die manier wil men vermijden dat een overeenkomstsluitende staat vennootschappen die inwoner zijn en waarvan het kapitaal in het bezit is of wordt beheerst door een of meer inwoners van de andere staat, op een verschillende manier behandelt.

Artikel XVII brengt kleine wijzigingen aan in artikel 25 over de regeling voor onderling overleg.

Een tweede zin in paragraaf 2 bepaalt dat, overeenkomstig de Belgische praktijk, een regeling die de bevoegde overheden van de twee staten overeenkomen, in elke staat wordt uitgevoerd, ongeacht de termijnen waarin hun intern recht voorziet.

De nieuwe paragraaf 5 voorziet een arbitrage om er zeker van te zijn dat de bevoegde overheden overeenstemming zullen bereiken in de gevallen die men hen voorlegt. Wanneer de bevoegde overheden binnen een termijn van twee jaar geen overeenstemming bereiken, lost men de onopgeloste punten op door arbitrage. Om tegenstrijdige beslissingen te vermijden, is beroep op arbitrage niet toegestaan in de gevallen waarvoor reeds een oplossing werd bereikt via een gerechtelijke procedure. Wanneer een persoon de interne rechtsmiddelen nog niet heeft aangesproken of uitgeput voor de hoven en rechtbanken, worden die interne rechtsmiddelen opgeschort in afwachting van de uitkomst van de regeling voor onderling overleg die ook de arbitrage omvat. Er zal een 'voorlopig' onderling akkoord worden gesloten dat rekening zal houden met de arbitragebeslissing. Dat akkoord legt men vervolgens voor aan de betrokken persoon die het kan aanvaarden of afwijzen.

Artikel XVIII wijzigt artikel 26 van de overeenkomst over de uitwisseling van inlichtingen. De nieuwe tekst stemt grotendeels overeen met artikel 26 van de OESO-modeltekst.

Paragraaf 1 maakt het mogelijk om inlichtingen uit te wisselen voor de toepassing van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten. Inlichtingen voor de toepassing van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen die voor eigen rekening worden geheven door de staatkundige onderdelen of de plaatselijke gemeenschappen, worden dus niet uitgewisseld.

Paragraaf 2 van het artikel 26 regelt de geheimhoudingsverplichting en het gebruik van de verkregen inlichtingen. In geen geval mogen de bepalingen aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende staat verplichten afwijkende administratieve maatregelen te treffen, inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van de administratieve werkzaamheid of die een handels-, bedrijfs-, nijver-

heids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen of in strijd zijn met de openbare orde (paragraaf 3).

Paragraaf 4 stelt dat de aangezochte staat de beschikbare middelen moet aanwenden om de inlichtingen te verkrijgen, zelfs al heeft hij die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden. De verplichting is onderworpen aan beperkingen, maar het verstrekken van inlichtingen mag niet worden geweigerd omdat de betrokken staat er geen binnenslands belang bij heeft. Deze paragraaf brengt voor België geen nieuwe verplichtingen mee omdat de Belgische praktijk reeds overeenstemt met die regel.

Volgens paragraaf 5 mag het feit dat informatie in het bezit is van een bank, een andere financiële instelling, een trust of een zaakwaarnemer geen reden zijn om inlichtingen niet te verstrekken. De belastingadministratie heeft de bevoegdheid om te vragen inlichtingen bekend te maken, om een onderzoek in te stellen en om derden of belastingplichtigen te verhoren. In de Nederlandse vertaling van de verdragstekst moet men de term ‘zaakwaarnemer’ lezen als ‘trustee’ en de woordengroep ‘eigendomsbelangen in een persoon’ als ‘eigendomsrechten van een persoon’.

Artikel XIX vervangt paragraaf 1 van artikel 28 over natuurlijke personen en vennootschappen en het begrip ‘inwoner’. De verdragsbepalingen zijn niet van toepassing op inwoners van het Verenigd Koninkrijk die ambtshalve de Britse regeling ‘remittance basis’ genieten of die voor die regeling kiezen. Die uitsluiting stemt overeen met de bepalingen van artikel 4 volgens dewelke personen die in hun woonstaat enkel zijn onderworpen aan de belasting op inkomsten uit in die staat gelegen bronnen, geen inwoners zijn voor de toepassing van de overeenkomst. Dit moet het geval zijn, zelfs wanneer de inwoner wordt belast op zijn inkomsten uit buitenlandse bronnen die hij verkiest over te maken naar zijn woonstaat.

De toegevoegde paragraaf 7 van artikel 28 stelt dat de bevoegde overheden in onderlinge overeenstemming de voorwaarden bepalen volgens dewelke een instelling voor collectieve belegging wordt behandeld als een natuurlijke persoon. Het gaat hier vooral om Belgische gemeenschappelijke beleggingsfondsen.

Artikel XX bepaalt dat het protocol in werking treedt op de datum van de laatste kennisgeving waarbij de ene partij aan de andere partij meldt dat haar interne procedure is beëindigd. Voor België zijn de bepalingen van het protocol van toepassing op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari, en op de andere dan bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten van elk belastbaar tijdperk dat eindigt op of na 31 december van het kalenderjaar dat volgt op dat waarin het protocol in werking treedt.

Artikel XXI houdt in dat het protocol een integrerend deel van de overeenkomst vormt en dat het van kracht blijft zolang de overeenkomst zelf van toepassing is.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Ondertekening en gemengde aard van het protocol

Het protocol werd op 24 juni 2009 in Parijs ondertekend.

Een advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, in 2010 uitgebracht over het ontwerp van federale wet tot instemming met dit protocol, stelt dat het de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten raakt. De opschortende voorwaarde van de federale kennisgeving aan het Verenigd Koninkrijk voor de inwerkingtreding van dit protocol ten opzichte van niet-federale belastingen doet volgens de Raad van State niets af aan de gemengde aard van het protocol.

Het advies van de Raad van State werd voorgelegd aan de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Tijdens zijn vergadering van 26 oktober 2010 legde de WGV het gemengde karakter van het protocol vast. Zowel de federale staat als de gewesten en de gemeenschappen worden bevoegd geacht, aangezien alle belastingen die zij heffen nu of later onder het protocol vallen.

Ingevolge de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen, behoudens bezwaar binnen de dertig dagen na de notificatie van het verslag aan hen. In een brief van 20 januari 2011 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV heeft per brief van 18 januari 2012 laten weten geen advies uit te brengen wegens de te beperkte sociaaleconomische impact voor Vlaanderen.

3. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV)

De SARiV bracht op 9 februari 2012 advies uit. De Raad gaat akkoord met de ontwerpen van decreet.

De adviesraad vroeg dat er wordt toegezien op een correcte toepassing van de bevoegdheidsverdeling inzake dubbelbelastingverdragen. In dat verband kan de Vlaamse Regering meedelen dat de federale overheid zich heeft geëngageerd om voortaan het samenwerkingsakkoord gemengde verdragen toe te passen op deze categorie van gemengde fiscale verdragen. Dit gebeurt effectief sinds het najaar 2010 via intrafederaal overleg in werkgroepen, onder voorzitterschap van de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën, respectievelijk onder dat van de FOD Buitenlandse Zaken als voorbereiding op de raadpleging van de leden van de ICBB.

Verder vroeg de raad om een samenwerkingsakkoord te sluiten met de federale overheid over de uitvoering van deze verdragen. De FOD Financiën heeft inmiddels reeds initiatief genomen om een samenwerkingsakkoord inzake internationale bijstand in fiscale zaken uit te werken. De gesprekken hierover zijn lopende.

4. Advies van de Raad van State

De Raad van State merkt in zijn advies van 27 maart 2012 (kenmerk 51.056/1) op dat niet enkel met het protocol van 24 juni 2009 moet worden ingestemd, maar ook met de overeenkomst van 1987 die door het protocol wordt gewijzigd. Beide verdragen kunnen volgens de raad niet los van elkaar worden gelezen, hoewel men deze teksten toch volledig bij elkaar kan voegen. Daarom verzoekt de raad in het ontwerp van decreet tevens de overeenkomst op te nemen, naast het protocol, zoals hij aangeeft.

De Raad van State stelt nochtans dat de overeenkomst van 1987 geen gemengd verdrag is. Daarom is de Vlaamse Regering van mening dat deze opmerking van de raad een leegstevige kwestie is, die op het vlak van de rechtszekerheid een bijdrage levert. De Vlaamse Regering heeft bijgevolg het voorontwerp van instemmingsdecreet gewijzigd, in de zin aangegeven door de Raad van State.

De raad herinnert eraan dat de authentieke protocoltekst in het Engels, naast de Nederlandse vertaling, moet worden ingediend bij het Vlaams Parlement. De Vlaamse Regering dient niet enkel de nodige teksten van het protocol bij het parlement in, maar tevens die van de overeenkomst, overeenkomstig het gewijzigde ontwerp van decreet.

De Raad van State stelde in zijn advies tevens de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen uitgaande van een verdragsstaat. Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, kan onder ‘bevoegde autoriteit’, niet enkel de federale minister van Financiën worden verstaan, maar kan het ook om de deelstatelijke minister van Financiën gaan. De raad beveelt daarom aan om op intern-Belgisch vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van andere partijen bij het verdrag weten tot wie een verzoek om inlichtingen moet worden gericht en de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State stelt voor om daarover een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen te sluiten.

De Vlaamse Regering verwijst in dit verband naar haar antwoord op het advies van de SARiV, namelijk dat er reeds gesprekken lopen over zulk nieuw samenwerkingsakkoord.

Verder stelt de Raad van State zich de vraag of de nieuwe regeling inzake het uitwisselen van inlichtingen kan leiden tot administratiefrechtelijke of strafrechtelijke beteugeling en tot dwanguitvoering, wanneer wordt geweigerd mee te werken aan onderzoeksverrichtingen. De raad wijst erop dat de federale overheid, het artikel 322 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen (WIB) heeft uitgebreid met een vierde paragraaf, die een regeling bevat voor inlichtingen die worden gevraagd door een buitenlandse staat. Die uitbreiding geldt echter niet voor de Vlaamse versie van het WIB, zoals dat geldt voor de inning van de onroerende voorheffing, en evenmin voor de andere gewestelijke belastingen waarvoor het gewest zelf de dienst verzekert. Artikel 2 van het Wetboek van de met Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen (WIGB) verwijst niet naar artikel 322, WIB.

De Vlaamse Regering zal hieraan gevolg geven in een apart ontwerp van decreet. In 2007 en 2010 heeft de Vlaamse overheid al een aantal nieuwe procedureregels van de federale overheid overgenomen voor haar eigen versie van het WIB, zoals dat geldt voor de onroerende voorheffing. Het Departement Financiën en Begroting maakt momenteel voor de derde keer een dergelijke analyse. Dit moet in het najaar leiden tot een ontwerp van decreet betreffende diverse fiscale bepalingen, waarin ook een Vlaamse tegenhanger van artikel 322, WIB kan worden opgenomen, evenals een verwijzing naar die bepaling in artikel 2, WIGB.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP

Ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het protocol, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Zullen volkomen gevolg hebben:

- 1° de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987, gewijzigd bij het protocol, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009;
- 2° het protocol, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987.

Brussel, 4 mei 2012.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS